

Ключавыя рэлігіёнімы ў тэкстах Уладзіміра Арлова
Пятрова Н.Я.

Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

У тэкстах У. Арлова асобныя рэлігіёнімы частотна і функцыянальна вылучаюцца. Гэта такія ключавыя слова, як *грэх, душа і смерць*. Яны ўжываюцца ў многіх творах аўтара, набываюць разнастайныя сэнсы і адценні, выяўляюць светапогляд пісьменніка: *Тады пакарай яе катаў, пакарай медыкуса, бо грэх ягоны трывоць варты смерці!* [Маналог святога Пётры, с. 10]*; *На мае слова, што мы з ім жывём у граху, а таму душы нашы пасля смерці асуджаныя на пакуты, мой другі нявенчаны муж адказваў сваёй блузнерскай малітваю: “Не веру ў Бога, не прагну неба, не баюся пекла, не турбуюся пра Божы суд, не трывожуся пра цела, а пагатоў пра душу, якая памрэ разам са мною”* [Тры мужы спадарыні Дамінікі, с. 82]; *Пан інстыгатар, безумоўна, ведае і пра Сымона Буднага, які загубіў свою душу, насмеліўшыся крытыкаваць Новы запавет* [Місія папскага нунцыя, с. 94]; У *трывозе сэрца маё, бо паўдзённы вецер прынёс да нас чорную смерць, і невідочныя стрэлы яе працялі ўжо мастака Джакома, што размалёўваў капліцу святой Магдалены* [Кроніка Лайрына Баршчэўскага, с. 15]; *Той застрэліўся праз няшчаснае каханне, і Ігнату некалькі дзён не давала спакою пытанне: што думае і адчувае чалавек перед смерцю і што такое сама смерць?* [Далёка да вясны, с. 215].

У выніку даследавання асобных тэкстаў Уладзіміра Арлова высветлена, што аўтара непакояць вечныя філасофскія пытанні: што такое смерць, што адбудзеца пасля яе, што з'яўляецца самым вялікім грахом і інш. Таксама пісьменніка цікавіць душа беларуса, але ён імкнецца скіраваць яе на правільны шлях, каб яна заставалася вернай вечным хрысціянскім каштоўнасцям і мела моцную маральную аснову. Аўтар сцвярджжае рэлігійную заглыбленасць беларусаў, іх скіраванасць да духоўнага, верыць у моц чалавека, у яго патэнціяльныя магчымасці спасціжэння ісціны і спадзяеца, што пасля смерці кожны чалавек пакіне пасля сябе толькі светлы адбітак. Асноўная задача У. Арлова, на нашу думку, – дапамагчы сучаснікам кампенсаваць духоўныя страты савецкага часу, далучыць звычайнага беларуса да святыняў хрысціянской культуры, якая зараз асабліва запатрабавана, каб вытлумачыць сэнс існавання на зямлі.

*Тут і далей прыклады прыводзяцца паводле выдання: Арлоў, У. Каханак яе вялікасці: Гістарычныя апавяданні, эсэ / У. Арлоў. – Мн.: І.П. Логвінаў, 2004. – 252 с.